

5a) Să se determine formula de cuadratură de grad maxim de exactitate. Pt $f \in C^2[a,b]$ să se determine nucleul lui Peano, restul acestei și o evaluare a restului cu $\|f\|_\infty$

$$\int_0^1 x^2 f(x) dx = A_0 f(x_0) + R(f)$$

Rezolvare

În cazul acesta funcția pondere este

$$w(x) = x^2; w: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$$

Fiind dată necunoscută considerăm condițiile

$$R(1) = R(x) = 0 \quad (R(f) = \int_0^1 x^2 f(x) dx - A_0 f(x_0))$$

$$R(1) = \int_0^1 x^2 \cdot 1 dx - A_0 \cdot 1 = 0$$

$$R(x) = \int_0^1 x^2 \cdot x dx - A_0 x_0 = 0$$

$$\text{Vom folosi: } \int_0^1 x^2 dx = \frac{x^3}{3} \Big|_0^1 = \frac{1}{3} \quad \text{și} \quad \int_0^1 x^3 dx = \frac{x^4}{4} \Big|_0^1 = \frac{1}{4}$$

$$\text{și obținem sistemul: } \begin{cases} A_0 = \frac{1}{3} \\ A_0 x_0 = \frac{1}{4} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A_0 = \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} x_0 = \frac{1}{4} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A_0 = \frac{1}{3} \\ x_0 = \frac{3}{4} \end{cases}$$

Obținem formula de cuadratură

$$\int_0^1 x^2 f(x) dx = \frac{1}{3} f\left(\frac{3}{4}\right) + R(f)$$

Mai mult

$$R(x^2) = \int_0^1 x^2 \cdot x^2 dx - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{x^5}{5} \Big|_0^1 - \frac{1}{3} - \frac{9}{16} = \frac{1}{5} - \frac{3}{16} = \frac{1}{80} \neq 0$$

\Rightarrow formula de cuadratură verifică

$$R(1) = R(x) = 0 \quad \text{și} \quad R(x^2) = \frac{1}{80} \neq 0$$

\Rightarrow gradul de exactitate este 1

Pt a determina termenul rest vom folosi teorema lui Peano

" Fie $R: C^m[a,b] \rightarrow \mathbb{R}$ o funcțională liniară
a.i. $R(P) = 0 \quad \forall P \in \Pi_{m-1}$ ($\ker R = \Pi_{m-1}$). Atunci $\forall f \in C^m[a,b]$
$$R(f) = \int_a^b f^{(m)}(u) K(u) du$$
 "

unde K reprezintă nucleul Peano definit prin

$$K(u) = \frac{1}{(m-1)!} R_x(|x-u|_+^{m-1}), \quad u \in [a,b]$$

Indicele în R_x indică faptul că R "acționează" în raport cu variabila x (nu în raport cu u)

Mai mult, dacă nucleul K păstrează semn constant pe $[a,b]$ atunci $\exists \xi \in [a,b]$ a.i.

$$R(f) = \frac{f^{(m)}(\xi)}{m!} R(x^m)$$

În cazul nostru:

$$R: C^2[0,1] \rightarrow \mathbb{R}$$

$$R(f) = \int_0^1 x^2 f(x) dx - \frac{1}{3} f\left(\frac{3}{4}\right)$$

$$\text{Avem } \ker(R) = \Pi_1 \quad (m-1=1 \Rightarrow m=2)$$

$$\Rightarrow R(f) = \int_0^1 K(u) f^{(2)}(u) du$$

unde nucleul lui Peano este dat de

$$\begin{aligned}
 K(u) &= \frac{1}{(2-1)!} \mathcal{R}_x((x-u)_+^{2-1}) = \mathcal{R}((x-u)_+) = \int_0^1 x^2(x-u)_+ dx - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \\
 &= \int_0^u \underbrace{x^2(x-u)_+}_{=0 \text{ (} x \leq u)} dx + \int_u^1 \underbrace{x^2(x-u)_+}_{(x-u) \text{ } x \geq u} dx - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \int_u^1 x^2(x-u) dx - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \\
 &= \int_u^1 x^3 dx - u \int_u^1 x^2 dx - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \left[\frac{x^4}{4} \right]_u^1 - u \left[\frac{x^3}{3} \right]_u^1 - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \frac{1}{4} - \frac{u^4}{4} - \frac{u}{3} + \frac{u^4}{3} - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \\
 &= \frac{1}{4} - \frac{u^4}{4} - \frac{u}{3} + \frac{u^4}{3} - \frac{1}{3} \left(\frac{3}{4} - u \right)_+ = \begin{cases} \frac{u^4 - 4u + 3}{12}, & u \geq \frac{3}{4} \\ \frac{u^4 - 4u + 3}{12} - \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{4} + \frac{1}{3} u, & u \leq \frac{3}{4} \end{cases} \\
 &= \begin{cases} \frac{u^4 - 4u + 3}{12}, & u \geq \frac{3}{4} \\ \frac{u^4}{12}, & u \leq \frac{3}{4} \end{cases}
 \end{aligned}$$

$\Rightarrow K(u) \geq 0 \quad \forall u \in [0,1] \Rightarrow K$ nu schimbă semnul pe $[0,1] \Rightarrow \exists \xi \in [0,1]$
 a.i. $\mathcal{R}(f) = \frac{f^{(2)}(\xi)}{2!} \mathcal{R}(x^2) = \frac{1}{160} f''(\xi)$